

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága mint felülvizsgálati bíróság a Tunyoginé dr. Gálik Ágnes ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperesnek (felperes címe) dr. O. Gy. jogtanácsos által képviselt alperes (alperes címe) ellen kártérítés iránt a Balassagyarmati Városi Bíróságon 12.P.20.371/2007. számon megindított, és a Nógrád Megyei Bíróság 9.Pf.21.541/2007/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes 10. sorszámú felülvizsgálati kérelme alapján tárgyaláson kívül meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 20.000,- (Húszezer) forint + ÁFA felülvizsgálati perköltséget.

A saját felülvizsgálati eljárási költségét az alperes maga viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes által ismert, korábban az alperes alkalmazásában álló V.M. ajánlására a felperes 1 millió forintot bízott a nevezettre, aki ezzel a megtakarítási formával összefüggésben évi 50%-os kamatot ígért részére. 2004. év márciusáig az alperes irodavezetője ennek eleget is tett, és a felperes 2004. június és szeptember hónapban 125.000 - 125.000 forint kamatot vett fel. A felperes 2004. augusztusában 1.500.000 forintot helyezett el V.M.-nál azzal, hogy ennek kamatozása szeptember hó 1-től fog életbe lépni.

Az elsőfokú bíróság a másodfokú bíróság által helybenhagyott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 1.500.363 forintot, valamint ezen összegnek 2004. szeptember hó 2. napjától a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatát, továbbá 50.000 forint + ÁFA perköltséget. Kötelezte az alperest az

eljárási illeték fizetésére. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

A bíróság **V.M.** tevékenységével kapcsolatban - aki biztosítás közvetítői tevékenységi körét az alperessel kötött állandó megbízás keretében látta el - megállapította, hogy nevezett a megbízási szerződés kereteit ugyan túllépte, de az alperestől származó megbízás nyújtott lehetőséget arra, hogy a felperesnek kárt okozzon. Ezért az alperes kártérítő felelőssége a megbízott által okozott kárért fennáll. Értékelte, hogy a felperes a megbízottal történt jogügylet során nem a kellő gondossággal járt el, mert a nagyobb összeg átadása ellenében megelégedett átvételi elismervénnyel és nem követelte meg az írásbeli szerződés létrehozását. Számításba vette azt is, hogy a felperesnek tudnia kellett arról, hogy a **V.M.** által végzett tevékenység nem minősül legális pénzgyűjtésnek. Mivel a kezdetben befizetett tőkeösszegek után több alkalommal kamatkifizetés is történt, ez erősítette a felperesben azt a feltevést, hogy a megjelölt időpontban a tőkeösszeget a nevezett rendelkezésére bocsátja. A felperessel kötendő ügylet minőségét **V.M.** dolgozói betétgyűjtésnek nevezte, ezzel a felperes kárviselési kockázatát csökkentette, a felperes gondatlan eljárását azonban a bíróság úgy értékelte, hogy a kár 20%-át a felperes, a fennmaradó 80%-ot az alperes köteles viselni.

A jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és a felperes keresetének elutasítása, másodlagosan az ítéletnek a felperesre terhesebb kármegosztás alkalmazása, megváltoztatása érdekében az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet.

A jogerős ítélet jogszabálysértését a Ptk. 350.§ (1) és (2) bekezdésében jelölte meg és hangsúlyozta, hogy helytállási kötelezettsége nem alapulhat csupán azon a tényen, hogy a megbízás volt az, ami a károkozást lehetővé tette. Ez az álláspont azt eredményezi, hogy a megbízó biztosító a megbízott biztosításközvetítője által okozott valamennyi kárért helytállni tartozik. A kárnak a megbízó biztosító társaságra telepítése pusztán a megbízás ténye alapján oda vezet, hogy a biztosítónak számolnia kell megbízottja olyan károkozásával is, amelynek nincs releváns jogi köze a megbízás tárgyát képező tevékenységhez és magához a biztosításközvetítői piaci minőségéhez sem. Ha csak a megbízás pusztá ténye a releváns és a károkozó magatartás (szerződéskötés) az alperes irodájában történik, akkor a tartós megbízottért való felelősség törvényi szabálya a határok nélküli helytállást telepíti a megbízókra.

Az alperes a másodlagos felülvizsgálati kérelmével összefüggésben azt hangsúlyozta, hogy a piacon nincs olyan ügylet, amely az egy évre átadott pénzösszeg évi 50% kamathozamát ígéri. Ilyen befektetést a pénzintézet soha semmilyen módon nem kínált az ügyfeleinek. A szerződés a célzott joghatás okán nyilvánvalóan sérti a jóerkölcsöt, ebből következően amikor a felperes az

üzletkötőnek a kamathozam reményében pénzt adott, akkor kockázatot vállalt. Ez olyan többlettényállást eredményezett, amely túlnőtt az üzletkötőnek adott megbízás keretén, ennek következményeként a biztosításközvetítői megbízási jogviszony tényéből fakadóan nem tartozik helytállni, vagy a felperesnek a károsodásban való közrehatása nagyobb arányú.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult. Előadta, hogy a kár megosztását indokolatlannak tartja, csatlakozó felülvizsgálati kérelmet ugyanakkor nem kívánt előterjeszteni.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálat Pp. 275.§ (2) bekezdésében meghatározott korlátai között vizsgálva megállapította, hogy az alperes rendkívüli perorvoslati kérelme nem megalapozott.

A Legfelsőbb Bíróság megállapítja, hogy a több évtizede egységes és következetes ítélkezési gyakorlat értelmében az alkalmazottért való felelősséget nem zárja ki az, hogy az alkalmazott munkaköri feladataiba nem tartozó vagy a munkáltató által kifejezetten tiltott vagy a munkáltatói utasítást megszegő tevékenységgel okoz harmadik személynek kárt. A felelősség megállapításánál a károkozó tevékenységnek a munkaviszonnyal való összefüggésén van a hangsúly. Ez az összefüggés pedig minden olyan esetben fennáll, amikor az alkalmazott a munkavégzése folytán a munkáltató által biztosított lehetőségek révén kerül abba a helyzetbe, hogy a károkozásra lehetősége nyílt. Ezt az álláspontját a Legfelsőbb Bíróság az EBH 2006/1406. számú döntésében - amelynek alapjául szolgáló tényállás közel azonos volt a jelen perbelivel - kifejtette. A jogerős ítélet ezen gyakorlatot követve helyesen állapította meg, hogy az alperes kártérítési felelőssége a Ptk. 350.§ (2) bekezdése alapján alkalmazandó 348.§-ának (1) bekezdése szerint áll fenn.

A károkozó magatartás előidézésében, a kár bekövetkezésében, a kár súlyosbodásával az elvárható magatartást elmulasztó károsult közreható magatartásának következményeit maga viseli. Ez esetben a Ptk. 340.§-ának (1) bekezdése szerint kármegosztásnak van helye. A károsult közrehatásának mértékét az eljáró bíróságok az eset összes körülményeinek mérlegelésével, kirívó okszerűtlenség nélkül állapították meg az alperes terhére jelentősebb mértékben. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a kármegosztás arányainak megváltoztatására sem látott jogi lehetőséget.

A Legfelsőbb Bíróság a fentiekben kifejtett indokokkal a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, és kötelezte az alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megtérítésére azzal, hogy a saját felülvizsgálati

eljárási költségeit - ideértve a lerótt eljárási illetéket is - az alperes maga viseli.

Budapest, 2008. december 4.

Dr. Bőssinger Zsuzsanna a tanács elnöke s.k., Csánitzné Dr. Csiky Ilona előadó bíró s.k., Dr. Kiss Mária bíró s.k.

Sipos

a kiadmány hitelével:

tisztviselő